

مجلات ربوده شده

Hijacked Journals

محسن رضائیان^{۱، ۲}

M. Rezaeian

برای اولین بار از ترکیب "مجلات ربوده شده" (Hijacked Journals) در سال ۲۰۱۲ میلادی استفاده شده است [۱]. «مجلات ربوده شده» به مجلاتی اطلاق می‌گردند که از اعتبار قابل قبولی برخوردار بوده، مقالات آن‌ها در موتورهای جستجوی مهم بین‌المللی نمایه می‌گردد و عمدتاً دارای ضریب تأثیر (Impact factor) می‌باشند. اما، تنها به دلیل سودجویی، فرد یا افرادی یک وبسایت جعلی (Counterfeit website) و کاملاً مشابه با وبسایت اصلی برای آنها ایجاد می‌نمایند. سپس، با ارسال ایمیل‌های جعلی به نویسندگان، از آن‌ها درخواست می‌نمایند که مقالات خودشان را به این وبسایت ارسال نمایند. پس از دریافت مقالات و برای چاپ آنها، ابتدا از نویسندگان هزینه چاپ مقاله را دریافت نموده و سپس مقاله را در وبسایت جعلی خود منتشر می‌نمایند. از همین‌رو، نویسندگانی که علاقه‌مند به چاپ مقالات خود در مجلات معتبر و با ضریب تأثیر می‌باشند، ممکن است که قربانی "مجلات ربوده شده" گردند [۲].

اولین مجلاتی که ربوده شدن آنها در سال ۲۰۱۱ میلادی ثبت گردید، سه مجله Science Series Data Report، Innova و Ciencia و Science and Nature بوده‌اند [۳]. افزایش چاپ مقالات در سال‌های اخیر در "مجلات ربوده شده" بیانگر آن است که جامعه دانشمندان احتیاج به افزایش میزان آگاهی‌های خود در این زمینه دارند. به نظر می‌رسد که خطر "مجلات ربوده شده" از خطر "مجلات یغماگر با دسترسی آزاد" (Predatory Open Access Journals) هم بیشتر باشد [۴]؛ این نکته از آن جهت رخ می‌دهد که معمولاً دانشمندان تنها به خاطر ناآگاهی ممکن است که بهترین مقالات خود را به "مجلات ربوده شده" ارسال نمایند، درحالی‌که ممکن است که مقالات کم‌اهمیت‌تر خود را به "مجلات یغماگر با دسترسی آزاد" ارسال نمایند. چاپ مقالات در "مجلات ربوده شده" سبب خواهد شد نتیجه دسترنج نویسندگان این مقالات هیچ‌گاه مورد استفاده سایر دانشمندان قرار نگیرد و از آنجایی که ممکن است چنین وبسایت‌هایی بعد از مدت کوتاهی از دسترس خارج گردند، بخشی از دانش بشری نیز ممکن است با این اتفاق از بین برود [۵].

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

تلفن: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، دورنگار: ۰۳۴-۳۱۳۱۵۱۲۳، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

۲- استاد مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

از همین رو، به خوانندگان فرهیخته مجله دانشگاه توصیه می‌گردد که به هنگام ارسال مقالات خود، مطمئن شوند که قربانی "مجلات ربوده شده" نمی‌شوند. نکته کلیدی و حائز اهمیت برای پیشگیری از این امر ناخوشایند، دانستن این نکته است که مجلات معتبر به‌طور معمول از ارسال ایمیل برای تشویق نویسندگان برای ارسال مقاله به مجلات خود اجتناب می‌نمایند. بنابراین، اگر شما ایمیلی از یک مجله معتبر برای ارسال مقاله دریافت کردید، با دقت و وسواس هرچه تمام‌تر آن را بررسی نمایید، چون ممکن است که این ایمیل از یک "مجله ربوده شده" ارسال شده باشد.

References

- [1] Jalalian M, Mahboobi H. New corruption detected: bogus impact factors compiled by fake organizations. *Electron Phys* 2013; 5: 685–6.
- [2] Beall J. Dangerous Predatory Publishers Threaten Medical Research. *J Korean Med Sci* 2016; 31(10):1511-3. doi: 10.3346/jkms.2016; 31.10.1511.
- [3] Dadkhah M, Sutikno T, Jazi MD, Stiawan D. An introduction to journal phishings and their detection approach. *Telkonnika* 2015; 13: 373–80.
- [4] . Rezaeian M. Predatory open access journals. *JRUMS*. 2017; 15 (9) :807-808.
- [5] Dadkhah M, Maliszewski T, Teixeira da Silva JA. Hijacked journals, hijacked web-sites, journal phishing, misleading metrics, and predatory publishing: actual and potential threats to academic integrity and publishing ethics. *Forensic Sci Med Pathol* 2016; 12(3): 353-62. doi: 10.1007/s12024-016-9785-x. Epub 2016 Jun 24.